

Asia: VN/13008/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi tuloverolain sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tuloverolain sekä muiden verolakien muuttamisesta.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen ja pitkäaikaissästämissopimuksen sekä työntekijän maksamien työnantajan järjestämän kollektiivisen lisäeläketurvan maksujen vähennysoikeus poistetaan. Erinäisiin verolakeihin tehtäisiin lisäksi vähennyskelpoisuuden poistamiseen liittyviä teknisiä muutoksia. Maksujen vähennysoikeus poistuisi verovuodesta 2027 lukien.

Esityksessä ehdotetaan myös seuraavia muutoksia:

- Verotusmenettelystä annetun lain mukaista tiedonantovelvollisuutta sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain mukaista tulorekisteri-ilmoitusten antamisvelvollisuutta laajennettaisiin koskemaan suomalaisella aluksella toimessa olevan vuokratun henkilön saamaa tuloa ja muita työskentelyyn liittyviä tietoja. Rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetussa laissa vuokratulle työntekijälle säädetty velvoite hakea ennakkokantoa ehdotetaan laajennettavaksi edellä mainitun työntekijän saamaan palkkaan. Muutokset tulisivat voimaan 1.1.2026.

- Ennakkoperintälakia muutettaisiin siten, että ennakkoperintärekisteriin voisi rekisteröityä myös sellainen rajoitetusti verovelvollinen, jonka asuinpaikka on Euroopan talousalueella. Muutoksella voisi olla merkitystä Portugalista ja Liechtensteinista oleville verovelvollisille, koska näiden valtioiden kanssa Suomella ei ole ennakkoperintärekisteröinnin edellytyksenä olevaa verosopimusta. Muutos tulisi voimaan 1.1.2026.

- Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia muutettaisiin siten, että ennakonpidätyksen toimittamisen laiminlyönnin johdosta ennakonpidätys määrätään suorituksen maksajalle kaavamaisesti 40 prosentin suuruisena, ellei kysymys ole sellaisesta suorituksesta, jolle on säädetty tai määrätty muun suuruinen pidätysprosentti. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan muutos olisi tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2025, jolloin muutos koskisi 1.4.2025 ja sen jälkeen suorituksen maksajille tehtäviä veron määräämispäätöksiä.

- Veronkantolain palautuksen säilyttämistä koskeva säännös kumottaisiin. Muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 22.4.2025.

- Verohallinnosta annettua lakia muutettaisiin siten, että Verohallinto voisi käyttää vuokratyövoimaa verotuksen avustavissa tehtävissä ja Verohallinnon avustavissa puhelinpalvelutehtävissä. Muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2025.

Ehdotetut verotusta koskevat lakimuutokset ovat Verohallinnossa toimeenpantavissa. Keväällä 2025 voimaantuleviksi tarkoitettujen muutosten lopulliset voimaantuloajankohdat varmistuvat lakiesitysten etenemisen ja käsittelyn yhteydessä. Muutosten varsin mittavat taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset Verohallinnolle on kirjattu hallituksen esitysluonnokseen asianmukaisesti. Verohallinnolle on turvattava riittävät resurssit näiden muutosten toimeenpanemiseksi. Esitysluonnoksessa on asianmukaisesti tuotu esiin perustelut vuokratyövoiman käytölle sääntelyssä tarkoitetuissa rajoitetuissa tehtävissä.

Suomen verotusoikeuden turvaamisen ja harmaan talouden torjunnan näkökulmasta Verohallinto toteaa, että työn teettäjän ja ulkomaisen työnantajan ilmoitusvelvollisuuden laajentaminen koskemaan myös suomalaisella vesi- ja ilma-aluksella tehtyä työtä ja näihin tilanteisiin liittyvä suorituksen saajan velvollisuus on kannatettava muutos. Samalla voidaan todeta, että tuloverolain 10 §:n 1 momentin 4 c) kohdan, jota tässä yhteydessä ei ehdoteta muutettavaksi, perusteella Suomelle ei synny verotusoikeutta eikä toimijoille ilmoitusvelvollisuutta niissä kansainvälisissä vuokratyötilanteissa, joissa ulkomainen vuokranantaja ei ole vuokrannut työntekijäänsä Suomessa olevalle työn teettäjälle, vaan sellaiselle työn teettäjälle, jolla ei ole kiinteää toimipaikkaa tai joka ei asu Suomessa.

Ennakkoperintärekisteriä koskevaa muutosta, joka sallisi Euroopan talousalueelta muusta kuin verosopimusvaltiosta olevan rajoitetusti verovelvollisen rekisteröitymisen ennakkoperintärekisteriin silloinkin, kun sillä ei ole kiinteää toimipaikkaa Suomessa, perustellaan nykytilanteen mahdollisella Euroopan unionin oikeuden vastaisuudella. Vaikutuksista verotukseen Verohallinto toteaa, että muutos voisi edistää tällaisten toimijoiden saamista verovalvonnan piiriin. Toiselta puolen verotus voisi toteutua tehokkaammin, jos suorituksen maksajalla on velvollisuus periä lähdevero rajoitetusti verovelvolliselle maksamastaan työkorvauksesta ja antaa sitä koskeva tulorekisteri-ilmoitus. Kaiken kaikkiaan muutoksen käytännöllinen merkitys lienee vähäinen.

Laiminlyötyjä ennakonpidätyksiä koskevan lakimuutoksen osalta Verohallinto korostaa hallituksen esitysluonnoksessa esitetyistä seikoista vielä muutoksen tärkeyttä ennakkoperintämenettelyn toimivuuden ja tehokkaan sanktioinnin näkökulmasta.

Merisalo Matti
Verohallinto